

Indicator	
	Visserij
Meting	
	Commerciële visstocks binnen veilige referentiewaarden
Beleidscontext ⁽¹⁾	
<p>Europees gemeenschappelijk visserijbeleid Langetermijnvisie Schelde-estuarium Visserijwet (1963) Beleidsbesluit 'Schelpdiervisserij 2005 - 2020'</p>	
Waarom deze meting?	
<p>Ooit was de Schelde een belangrijk visserijgebied, maar vandaag beperkt de beroepsvisserij zich voornamelijk tot de vangst van garnalen, tong, paling en kokkels op de Westerschelde. Er zijn slechts enkele tientallen beroepsvissers actief op de Westerschelde. Op de Beneden- en Boven-Zeeschelde is er geen beroepsvisserij meer. Sportvisserij vindt plaats over het gehele estuarium. De Langetermijnvisie Schelde-estuarium (LTV)⁽¹⁾ beoogt in het streefbeeld 2030 dat 'de visserij (alle types) in evenwicht is met de ecologische draagkracht van het gebied (kraamkamerfunctie)'.</p> <p>Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Min LNV) is bevoegd voor het Nederlandse visserijbeleid. De Visserijwet 1963⁽¹⁾ vormt de grondslag van de Nederlandse beroeps- en sportvisserijwetgeving. Deze wet regelt o.a. wie waar mag vissen, welke vistuigen er gebruikt mogen worden, op welke soorten vis en in welke tijd van het jaar er mag worden gevestigd en wat de minimummaten van vis zijn voor aanvoer. De visserijwet dient ook als basis voor de uitvoering van de verplichtingen voor Nederland die voortvloeien uit het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid en de internationale visserijverdragen. Visserij in de Nederlandse kustwateren (waartoe de Westerschelde behoort) wordt in de Visserijwet aangewezen als kustvisserij.</p> <p>Het beleidsbesluit 'Schelpdiervisserij 2005 - 2020'⁽¹⁾ legt de hoofdlijnen vast voor het nieuwe beleid voor de schelpdiervisserij in de Nederlandse zoute wateren. Hierbij wordt ingezet "op een schelpdiervisserijbeleid dat perspectief biedt op een economisch gezonde bedrijfstak met productiemethoden die de natuurwaarden respecteren en waar mogelijk versterken". Wat de mechanische kokkelvisserij (waarbij schepen messen door de bodem trekken en kokkels opzuigen) in het Deltagebied inclusief de Westerschelde betreft, wordt binnen de geldende voorwaarden en Europese richtlijnen, ruimte gezocht om deze visserij te vervangen door een duurzame kokkelkweek: "omdat in de Westerschelde (en mogelijk ook in de Voordelta) kokkels op instabiele plekken (zoetwaterstromen) of in zeer hoge dichtheden voorkomen is dit systeem een bron voor kokkelbroed. Dat broed kan op percelen in de meer beschut gelegen en stabiele Oosterschelde worden verzaaid en opgekweekt".</p> <p>De Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES) evalueert jaarlijks de toestand van een aantal commerciële visstocks als basis voor advies naar de visserijautoriteiten over het visserijbeleid en -beheer. ICES maakt hierbij gebruik van de beoordeling van de biomassa van de paaistand (B) die een weergave is van de totale hoeveelheid vis uit de stock die kuit kan schieten. Daarnaast wordt ook de visserijsterfte (F), kenschetsend voor de visserijdruk op de visstock, geëvalueerd. De waarde van B en F t.o.v. de vooraf bepaalde referentiepunten geeft een idee van de toestand van de stock. Voor B zijn deze referentiepunten respectievelijk B_{lim}, waaronder het voortplantingspotentieel van de stock als verminderd wordt verondersteld en B_{pa} waarboven de stock wordt beschreven met een volledig intact voortplantingspotentieel. Voor F zijn deze referentiepunten respectievelijk F_{lim} waaronder de stock niet duurzaam bevist wordt en F_{pa}, waarboven de stock wordt</p>	

verondersteld duurzaam bevist te worden. M.a.w. wanneer voor een bepaalde visstock geldt dat de visserijsterfte onder een voorzorgsniveau blijft en bovendien de paaistand boven een veilig voorzorgsniveau blijft dan beschouwt men deze als binnen veilige referentiewaarden ($F < F_{pa}$ én $B > B_{pa}$).

Streefdoel(en)	
Alle (commerciële) visstocks bevinden zich binnen veilige referentiewaarden	
Parameters	
(i)	Biomassa paaistand (B) en visserijsterfte (F) van een aantal commerciële visstocks in de Noordzee en aangrenzende gebieden.
(ii)	Trend in het aantal formeel beoordeelde commerciële visstocks binnen veilige referentiewaarden in de Noordzee en aangrenzende gebieden.
Ruimtelijk bereik	
NL	VL
Noordzee en aangrenzende gebieden ⁽²⁾	Noordzee en aangrenzende gebieden ⁽²⁾
Temporeel bereik	
NL	VL
Jaarlijkse beoordeling: Schol, tong: 1957 - 2009 Haring: 1960 - 2009 Kabeljauw, schelvis: 1963 - 2009 Makreel: 1972 - 2009 Wijting: 1990 - 2009 Biomassa paaistanden reeds beschikbaar voor 2010	
Databronnen NL - VL	
Dataverleverancier: - Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES)	
Locatie: - ICES Stock assessment summary / standard graph database	
Toegankelijkheid: - Databank vrij downloadbaar op: http://www.ices.dk/datacentre/StdGraphDB.asp	
Formaat: - MS Access	
Methodologie NL - VL	
Stappen	Producten
1	Bevraag in de databank, de Biomassa paaistand (B) of Spawning Stock Biomass (SSB) en de Visserijsterfte (F) of Fishing Mortality (MeanF), voor de belangrijkste
	Biomassa paaistand (B) of Spawning Stock Biomass (SSB), Visserijsterfte (F) of Fishing Mortality (MeanF), voor de belangrijkste

	Mortality (MeanF) voor de belangrijkste commerciële vissoorten in de Noordzee en aangrenzende gebieden ⁽²⁾ .	commerciële vissoorten in de Noordzee en aangrenzende gebieden ⁽²⁾ .
2	Bevraag in de databank, de referentiepunten B_{lim} en B_{pa} ; F_{lim} en F_{pa} (zie 'waarom deze meting') voor de vissoorten uit stap 1.	B_{lim} en B_{pa} ; F_{lim} en F_{pa} voor de belangrijkste commerciële vissoorten in de Noordzee en aangrenzende gebieden ⁽²⁾ .
3	Bepaal, per jaar, het aantal visstocks binnen veilige referentiewaarden. Toets hiervoor, per visstock, de B en F waarden aan de referentiewaarden (respectievelijk B_{lim} en B_{pa} ; F_{lim} en F_{pa}). Wanneer $F < F_{pa}$ én $B > B_{pa}$, dan bevindt de visstock zich binnen veilige referentiewaarden.	Jaarlijks aantal formeel beoordeelde commerciële visstocks binnen veilige referentiewaarden in de Noordzee en aangrenzende gebieden.
Betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van data en methodologie		
De beschikbare dataset is opgemaakt en wetenschappelijk gevalideerd door de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES). In de jaarlijkse rapporten van de ICES werkgroepen wordt de kwaliteit van de beoordeling per soort besproken. Zo wordt bijvoorbeeld aangegeven dat de kwaliteit van de commerciële aanvoergegevens van de kabeljauw is gedaald in de jaren negentig als gevolg van dalende quota zonder bijhorende controle op de visserij-inspanningen. Deze onnauwkeurigheden zouden leiden een onderschatting van de visserijsterfte en de biomassa van de paaistand van deze visstock. De afwijking tussen gerapporteerde en actuele aanvoer wordt tegenwoordig (2009) als dalend ingeschat. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de rapporten (bv. Report of the Working Group on the Assessment of Demersal Stocks in the North Sea and Skagerrak - Combined Spring and Autumn (WGNSSK) 6 - 12 May 2009; raadpleegbaar via de ICES website http://www.ices.dk/committe/acom/comwork/report/asp/advice.asp of aanvraagbaar bij de VLIZ bibliotheek library@vliz.be).		
Uitwerking van de meting: verbetering en toekomst		
Een uitbreiding van het aantal visstocks in de Noordzee en aangrenzende gebieden dat wordt beoordeeld, is wenselijk naar de toekomst toe.		
Actualisatie		
ICES evalueert jaarlijks de toestand van een aantal commerciële visstocks als basis voor advies naar de visserijautoriteiten over het visserijbeleid en -beheer. De data worden jaarlijks beschikbaar gemaakt in de databank (zie databronnen)		

Opmerkingen

(1)

Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/index_nl.htm

Directie Zeeland; Administratie Waterwegen en Zeewezen (2001). Langetermijnvisie Schelde-estuarium. Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat. Directie Zeeland/Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur. Administratie Waterwegen en Zeewezen: Middelburg, The Netherlands. 86 pp. + toelichting 98 pp., [details](#)

Visserijwet 1963: http://wetten.overheid.nl/BWBR0002416/geldigheidsdatum_16-08-2010

Anon. (2004a). Ruimte voor een zilte oogst; Naar een omslag in de Nederlandse scheldpdiervisserij; Beleidsbesluit Scheldpdiervisserij 2005-2020. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Den Haag, the Netherlands. 43 pp., [details](#)

(2)

Tabel 1: Overzicht van de geselecteerde vissoorten, hun stock en bijhorende code in de databank (zie databronnen)

Vissoort	Stock	Code in de databank
Kabeljauw	Noordzee, Oostelijk Kanaal, Skagerrak	cod-347d
Schelvis	Noordzee, Oostelijk Kanaal, Skagerrak	had-34
Wijting	Noordzee, Oostelijk Kanaal	whg-47d
Schol	Noordzee	ple-nsea
Tong	Noordzee	sol-nsea
Haring	Noordzee, Oostelijk Kanaal, Skagerrak	her-47d3
Makreel	Westelijke en Zuidelijke Noordzee	mac-nea

Nota: Voor de Noordzee en aangrenzende gebieden is een beoordeling beschikbaar voor 7 commerciële soorten. Voor het Schelde-estuarium is geen gebiedsgerichte beoordeling beschikbaar, hoewel de toestand van het visbestand wel wordt geëvalueerd per oppervlaktewater in uitvoering van de Kaderrichtlijn Water als onderdeel van de beoordeling van de ecologische toestand (zie indicator 'kwaliteit van het oppervlaktewater'). In die beoordeling wordt echter niet expliciet rekening gehouden met de visserijdruk.